

Sygnatura akt VI Ka 674/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 listopada 2020** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Małgorzata Peteja-Żak

Protokolant Natalia Skalik-Paś

przy udziale Anny Ślusarczyk - Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2020 r.

sprawy **M. K. (K.)**, syna E. i T.

ur. (...) w B.

oskarżonego z art. 218§1a kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 29 czerwca 2020 r. sygnatura akt IX K 255/19

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 636 § 1 kpk

- zmienia punkt 1 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że ustala okres niepłacenia składek względem A. P. od lutego 2014r. do października 2014r.;
- w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
- zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 120 (sto dwadzieścia) złotych.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 674/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 29 czerwca 2020r., sygn. akt IX K 255/19

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

**Ustalenie faktów w związku z dowodami
przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy**

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	M. K.	uprzednia karalność oskarżonego - czyn z art. 218 § 1a kk	dane o karalności	360-361
2.1.1.2.		zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 3 lat - tj. od dnia 11 lipca 2014r. do dnia 11 lipca 2017r.	postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 19 grudnia 2013r., sygn. akt XII Gzd 45/13	382
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1	dane o karalności	dokument urzędowy - brak wątpliwości co do jego treści i autentyczności
2.1.1.2	postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 19 grudnia 2013r., sygn. akt XII Gzd 45/13	dokument urzędowy - brak wątpliwości co do jego treści i autentyczności

1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków	
---	--

Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>błąd w ustaleniach faktycznych będący podstawą rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, iż oskarżony jako prezes zarządu spółki (...) sp. z o. o. w G. był zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, podczas gdy oskarżony w okresie objętym zarzutem pełnił funkcję prezesa zarządu jedynie od lutego 2014r. do maja 2014r., co skutkowało wydaniem przez ZUS w dniu 7 lutego 2019r. decyzji zmieniającej wcześniejszą decyzję i obciążającej należnościami składkowymi za okres tożsamy z tym ujętym w zarzucie</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania (zob. wyrok SA w Poznaniu z 6 VII 1995r., II AKr 182/95, OSPriP 196/2-3/24). Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami Sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się Sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość zaś przeciwstawienia ustaleniom Sądu orzekającego odmiennego</p>		

poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez Sąd błędu w ustaleniach faktycznych (zob. też wyrok SN z 24 III 1975r., II KR 335/74, OSNPG 1975/9/84). Apelacja oskarżonego stanowi w istocie polemikę z ustaleniami Sądu I instancji, próbę zastąpienia ich własną odmienną oceną materiału dowodowego bez wykazania, jakich to uchybień w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się Sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego. Skarżący, kwestionując orzeczenie, zarzuca Sądowi Rejonowemu brak prawidłowego ustalenia w oparciu o odpis zupełny z KRS czasookresu rzeczywistego piastowania przez niego funkcji prezesa zarządu spółki, a co za tym idzie - okresu odpowiedzialności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i (...). Powołując się na treść decyzji (...) Oddział w Z. z dnia 7 lutego 2019r., nr (...), twierdził on zatem, iż jego odpowiedzialność ogranicza się jedynie do 4 miesięcy tam wskazanych, tzn. za okres od lutego do maja 2014r. (vide k. 366368), kiedy to pełnił funkcję prezesa zarządu spółki.

Wbrew czynionemu zarzutowi w aktach sprawy zalega odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS spółki (...) Sp. z o.o. w G., z treści którego wynika, że oskarżony M. K. pełnił funkcję prezesa zarządu w okresie od 1 lipca 2013r., zaś wykreślenie tegoż wpisu nastąpiło z dniem 13 marca 2015r., po tym jak Sąd Rejonowy w Gliwicach 12 marca 2015r., na posiedzeniu niejawnym sprawy wszczętej z urzędu o zmianę danych w KRS dla wskazanego wyżej podmiotu postanowił o wykreśleniu w/w danych jako niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy (k.

92-99, 155-157, 185). Jak ustalono bowiem, M. K. postanowieniem z dnia 19 grudnia 2013r., sygn. akt XII Gzd 45/13, został pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej w związku z orzeczeniem wobec niego 3-letniego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu. Powyższe postanowienie uprawomocniło się z dniem 11 lipca 2014r., stąd zakaz ten obowiązywał do 11 lipca 2017r. (k. 382).

O ile powyższe nie budzi żadnych wątpliwości, o tyle trzeba stwierdzić, że oskarżony nadal faktycznie prowadził działalność gospodarczą - najpierw jako radca prawny w (...) w G., a następnie jako prezes zarządu spółki (...) Sp. z o. o. w G., na co wskazują zgromadzone dokumenty w aktach sprawy oraz zeznania świadków - byłych pracowników oskarżonego. Spółka w okresie objętym zarzutem nadal prowadziła działalność, choć w ograniczonym zakresie, oskarżony zaś - jako prezes zarządu - zatrudniał pracowników, podpisując z nimi umowy o pracę, wystawiał też i podpisywał świadectwa pracy (vide 106-110, 114-115, 126-130, 144-145). Sam oskarżony - jako uczestnik postępowania przed Sądem Rejonowym - Wydziałem (...) - w piśmie z dnia 13 maja 2016r. przyznawał, że spółka (...) Sp. z o. o. ograniczyła swą działalność w związku z orzeczonym zakazem wobec jej prezesa, tym niemniej nawet i po uprawomocnieniu się owego postanowienia podejmował oskarżony nadal określone

czynności z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, np. wystawiając i podpisując świadectwa pracy K. B., zawierając z nią umowę o pracę (jako prezes zarządu), a następnie rozwiązując ją na mocy porozumienia stron, zawierając umowę o pracę jako prezes zarządu z J. S. czy K. K. (2), itd. Także i z zeznań jego byłych pracowników nie wynika, by jakkolwiek inna osoba zajmowała się w kancelarii, a następnie w spółce sprawami związanymi z zatrudnieniem pracowników i odprowadzaniem składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, w tym płatności na OFE oraz składek lokowanych na subkoncie. Wręcz przeciwnie, wszyscy przesłuchani świadkowie potwierdzali aktywne działania oskarżonego w tym zakresie, pomimo jego problemów natury osobistej oraz ostatecznie orzeczonego wobec niego przez Sąd zakazu.

Jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, przestępstwo z art. 218 kk ma charakter indywidualny, a jego sprawcą może być wyłącznie osoba wykonująca czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Przez wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych należy rozumieć sytuację, gdy dana osoba w określonej strukturze organizacyjnej uprawniona jest do podejmowania działań przesądzających o treści uprawnień związanych ze stosunkiem pracy lub ubezpieczeniem społecznym (są to więc wszelkie czynności, które mogą mieć wpływ na treść stosunku pracy lub stosunku ubezpieczenia społecznego - np. podpisywanie umów o

pracę, wyznaczanie stanowisk pracy, sporządzanie opinii i świadectw pracy, podejmowanie decyzji w zakresie świadczeń z zakładowego funduszu socjalnego, wypowiedzenie zmieniające warunki płacy czy zgłaszanie danych osobowych lub czynności stanowiące realizację wynikających z niego uprawnień - udzielenie urlopu chorobowego lub wypłata świadczeń, czynności zmierzające do ukształtowania, zmiany i realizacji przysługujących pracownikowi uprawnień z zakresu ubezpieczeń społecznych) - por. P. Daniluk [w:] Kodeks karny..., red. R.A. Stefański, 2015, s. 1464; S. Kowalski, Odpowiedzialność współnika..., s. 11). Nadto nie jest koniecznym nawet warunkiem, by osoba taka miała szczególne upoważnienie do występowania w imieniu pracodawcy, zwłaszcza wynikające z zasad reprezentacji pracodawcy określonych w art. 3 ⁽¹⁾ kp. Wystarczające jest, by przedsiębrane przez nią czynności faktycznie w sposób istotny wpływały na treść wiążących rozstrzygnięć o uprawnieniach pracowniczych (choćby czynność ta była podejmowana poza zakresem formalnego umocowania). Takimi osobami mogą być także więc osoby nieumocowane do wykonywania takich czynności, ale faktycznie je podejmujące (może się to jednak odnosić jedynie do wypadków naruszenia praw pracownika, które polegają na działaniu). Niezbędne jest jedynie, by dokonane przez sprawcę naruszenie praw pracowniczych mieściło się w zakresie tych czynności, do których podejmowania sprawca jest upoważniony w danej jednostce organizacyjnej, nawet gdyby

upoważnienie to miało charakter incydentalny, jednorazowy.

W realiach tej sprawy nie budzi wątpliwości, że oskarżony, prowadząc najpierw działalność gospodarczą (kancelarię), a następnie będąc prezesem zarządu spółki z o. o., był właśnie taką osobą odpowiedzialną i faktycznie nadal wykonującą czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, także w okresie gdy obowiązywał już orzeczonego względem niego sądowy zakaz. Nie może zatem zmienić tej oceny treść załączonej decyzji ZUS, która zwalnia go z odpowiedzialności za zobowiązania spółki w okresie - jak wynika z uzasadnienia - od dnia uprawomocnienia orzeczenia, stwierdzając ją (zupełnie niezrozumiale) za czas od lutego do maja 2014r. (podczas gdy postanowienie uprawomocniło się dopiero 11 lipca 2014r.).

Wniosek

zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego czynu

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

zachodziły podstawy do skazania oskarżonego za zarzucane mu przestępstwo

OKOLICZNOŚCI **PODLEGAJĄCE**
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU

4.1.	
Zwiężle o powodach uwzględnienia okoliczności	
ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwiężle o powodach utrzymania w mocy	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
punkt 1 - poprzez ustalenie okresu niepłacenia składek względem A. P. od lutego 2014r. do października 2014r.	
Zwiężle o powodach zmiany	
<p>Sąd odwoławczy dokonał jedynie niewielkiej zmiany w opisie czynu przypisanego oskarżonemu w związku z ustaleniem okresu zatrudnienia pracowniczki A. P., która zatrudniona była w spółce do 1 września 2014r., stąd składki za okres do października 2014r. miały być odprowadzane z tytułu ubezpieczeń społecznych (w tym do OFE i lokowane na subkoncie (vide zestawienie ZUS k. 186 verte).</p> <p>Oskarżony popełnił przypisane mu przestępstwo, jego kwalifikacja prawna jest prawidłowa, wymierzona kara nie jest rażąco niewspółmiernie surową, zważywszy na okoliczności popełnienia czynu, motywację sprawcy, jego sytuację osobistą i zawodową oraz uprzednią parokrotną karalność. Mając to wszystko na uwadze i uznając zaskarżony wyrok za prawidłowy i słuszny, nadto wolny od jakichkolwiek uchybień, w szczególności tych podlegających uwzględnieniu niezależnie od</p>	

kierunku i granic zaskarżenia, Sąd II instancji części w pozostałej utrzymał go w mocy.

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
5.3.1.4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3	Zasadą wynikającą z art. 636 § 1 kpk jest, że w przypadku nieuwzględnienia środka odwoławczego koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi ten, kto wniósł tenże środek. W przypadku nieuwzględnienia apelacji oskarżonego ponosi on je zatem. Sąd odwoławczy nie znalazł przyczyn dla których miałby oskarżonego zwolnić od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego. Oskarżony jest osobą zdrową, zdolną do zarobkowania i wykonującą pracę, stąd został obciążony wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w tej fazie procesu (20 zł. - ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism) oraz opłatą za II instancję w wysokości należnej od wymierzonej mu kary ograniczenia wolności (120zł.).

PODPIS
Z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć oskarżonemu. 30 XI 2020r.

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	oskarżony	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	przypisanie winy i sprawstwa czynu z art. 218 § 1 a kk	

0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana